

## **CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

### **PLENUL**

#### **HOTĂRÂREA nr. 232**

**din 5 decembrie 2024**

Prin Nota centralizatoare nr. 17394/2023/04.03.2024, Direcția legislație, documentare și contencios a supus analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii oportunitatea sesizării ministrului Justiției cu privire la necesitatea creării cadrului legal pentru aplicarea dispozițiilor art. 149 alin. (4) și art. 150 alin. (5) din Codul de procedură civilă, respectiv modificarea și completarea O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, în sensul reglementării unei taxe de timbru care să reprezinte echivalentul cheltuielilor de imprimare/fotocopiere a cererilor și înscrisurilor transmise pe cale electronică.

Cu privire la aceste aspecte, Plenul reține următoarele:

Ca urmare a sesizării Serviciului Informatică și statistică judiciară, la nivelul direcției de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a fost analizată posibilitatea realizării unei proceduri uniforme de lucru cu privire la cererile transmise instanțelor prin intermediul portalului registratura.rejust.ro., care să nu pună partea în situația de a apela la alte mijloace de comunicare, după ce în prealabil a utilizat instrumentele online.

În acest context, s-a constatat că instanțele întâmpină dificultăți în aplicarea dispozițiilor art. 149 alin. (4) și art. 150 alin. (5) din Codul de procedură civilă în ceea ce privește efectuarea din oficiu, pe cheltuiala părții, a copiilor de pe cererile și înscrisurile transmise prin fax sau poștă electronică, întrucât nu există o reglementare primară sau secundară care să prevadă în concret cuantumul acestor cheltuieli (pentru imprimare/fotocopiere).

În punctul de vedere elaborat la nivelul direcției de specialitate s-a reținut că o variantă pentru crearea cadrului legal necesar aplicării dispozițiilor menționate din Codul de



procedură civilă ar fi stabilirea cuantumului concret al cheltuielilor de imprimare/fotocopiere la nivelul legislației secundare, respectiv în cuprinsul Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea nr. 3243 din 22 decembrie 2022, și achitarea acestor cheltuieli de către persoana interesată în contul bancar al instanței al cărei conducător are calitatea de ordonator de credite.

În ședința din data de 17.10.2023, Comisia nr. 3 reunită - „Digitalizare” a decis că este necesară consultarea instanțelor, a Ministerului Justiției și a Ministerului Finanțelor Publice cu privire la posibilitatea implementării unei astfel de soluții.

În urma centralizării propunerilor și observațiilor formulate de instanțele judecătorești și Ministerul Justiției, s-a constatat că implementarea soluției vizând achitarea, în contul bancar al instanței al cărei conducător are calitatea de ordonator de credite, a sumelor de bani reprezentând cheltuieli de imprimare/fotocopiere a cererilor și/sau înscrisurilor transmise prin mijloace electronice prezintă atât inconveniente de ordin legislativ, nefiind suficientă o reglementare la nivel secundar care să stabilească cuantumul concret al acestor cheltuieli, ținând cont de faptul că instanțele judecătorești sunt finanțate integral de la bugetul de stat, cât și inconveniente de ordin practic din perspectiva resursei umane limitate din cadrul compartimentelor economico-financiare și administrative ale curților de apel și tribunalelor.

Astfel, Plenul reține că o soluție pentru crearea cadrului legal necesar aplicării dispozițiilor art. 149 alin. (4) din Codul de procedură civilă ar fi, așa cum au propus unele dintre instanțele consultate, reglementarea la nivelul legislației primare, respectiv a O.U.G. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, a unei taxe de timbru care să reprezinte echivalentul cheltuielilor de imprimare/fotocopiere a cererilor și înscrisurilor transmise pe cale electronică.

În ceea ce privește sancțiunea ce ar putea interveni în situația în care partea nu-și îndeplinește obligația de a achita taxa de timbru prevăzută pentru *imprimarea/fotocopiarea cererilor și/sau înscrisurilor transmise prin mijloace electronice*, se apreciază că, față de natura juridică și scopul acestor taxe de fotocopiare, care sunt datorate pentru imprimarea/copierea nu doar a cererilor sau acțiunilor supuse taxării conform art. 1 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, ci și a altor acte procesuale nesupuse taxării (întâmpinare, răspuns la întâmpinare etc.) sau a înscrisurilor transmise pe cale electronică, ar putea fi instituit un mecanism asemănător celui prevăzut la art. 38 din O.U.G. nr. 80/2013. În acest sens, în situația în care taxa de timbru nu este achitată înainte de închiderea dezbaterilor de partea care are această obligație, instanța ar urma să dispună obligarea acesteia la plata taxelor



judiciare de timbru pentru imprimare/fotocopiere prin hotărârea finală, dispozitivul acesteia constituind titlu executoriu.

Sub acest aspect, se reține că potrivit dispozițiilor art. 149 alin. (4) din Codul de procedură civilă, copiile se efectuează de către instanță *„pe cheltuiala părții care avea această obligație”*, iar dacă prin mijloacele electronice se transmite întâmpinarea și înscrisurile atașate acesteia, nu ar putea fi instituită o sancțiune pentru pârât pentru neîndeplinirea obligației de plată a taxei de timbru pentru efectuarea copiilor, astfel că o soluție viabilă este aceea a obligării la plata taxelor direct prin dispozitivul hotărârii.

De altfel, nici în cazul reclamantului, în procedura regularizării, nu ar putea fi instituită sancțiunea anulării pentru neîndeplinirea obligației de plată a taxei de timbru datorate pentru efectuarea din oficiu a copiilor de pe înscrisurile atașate cererii, transmise prin mijloace electronice, cât timp dispozițiile art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu permit anularea cererii pentru neîndeplinirea obligației prevăzute la art. 194 lit. e), respectiv a obligației de a depune înscrisurile doveditoare într-un număr suficient de exemplare.

Totodată, în cazul reclamantului, neîndeplinirea acestei obligații în cursul judecății nu ar putea fi sancționată nici cu suspendarea judecății cauzei conform art. 242 din Codul de procedură civilă, întrucât desfășurarea normală a procesului nu este împiedicată prin neplata taxelor de timbru în discuție de către reclamant, cât timp operațiunile de copiere/imprimare a cererilor și/sau înscrisurilor transmise prin mijloace electronice au fost efectuate de instanță, din oficiu, într-un număr suficient de exemplare (un exemplar pentru instanță și exemplarele necesare pentru comunicare).

Din aceste motive, Plenul reține că o soluție viabilă ar putea fi aceea ca, în cazul efectuării din oficiu a copiilor de către instanță, părților să li se acorde posibilitatea să achite taxele de timbru în mod voluntar, ceea ce presupune încunoștințarea lor de către instanță cu privire la această obligație, iar, în situația în care părțile nu achită taxele de timbru în mod voluntar, înainte de închiderea dezbaterilor, instanța să dispună obligarea lor la plata taxelor prin hotărârea finală al cărei dispozitiv ar constitui titlu executoriu.

Această soluție este permisă de dispozițiile actuale ale art. 33 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013 care prevăd că *„Taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat, cu excepțiile prevăzute de lege”*.

Plata anticipată a taxelor de timbru presupune achitarea acestora anterior prestării serviciului, respectiv la debutul procedurii judiciare, înainte de analiza cererii, reprezentând, așadar, o condiție de procedibilitate care poate împiedica accesul la judecata cererii.

Întrucât plata taxei judiciare de timbru este o condiție impusă de lege pentru începerea procesului, obligația de plată anticipată este justificată, în caz de neplată a intervenind sancțiunea anulării cererii.

Cât privește taxele de timbru pentru copiere, acestea sunt diferite ca natură juridică și ca scop de taxele prevăzute ca o condiție de procedibilitate a cererilor, cât timp, conform art. 149 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța are obligația de a efectua din oficiu copiile, pe cheltuiala părții.

Așadar, spre deosebire de cererile supuse taxării conform dispozițiilor O.U.G. nr. 80/2013 în cazul cărora neachitarea taxei de timbru atrage anularea cererii, fiind împiedicat accesul la judecata acestora, în situația taxelor datorate pentru imprimare/copiere nu poate interveni sancțiunea anulării, iar instanța nu poate condiționa realizarea operațiunilor/serviciului de copiere de plată în prealabil a taxelor de timbru, fiind obligată să efectueze din oficiu copiile.

Ca atare, în raport de aceste aspecte, se apreciază că plata taxelor de timbru pentru copiere se poate realiza fie anticipat operațiunii de copiere, ceea ce presupune un caracter esențialmente voluntar, fiind în ipoteza tipică vizată de prima teză a alin. (1) al art. 33 din O.U.G. nr. 80/2013, (respectiv în situația în care partea depune odată cu cererile/alte acte procesuale/înscrierile transmise prin mijloace electronice și dovada achitării taxei de timbru în cuantumul prevăzut de lege), fie ulterior operațiunii de copiere, caz în care plata poate fi voluntară sau silită, întrucât dispozitivul hotărârii ce cuprinde obligația de plată a taxei judiciare de timbru are caracter executoriu (ipoteza atipică, de excepție, vizată de teza finală a alin. (1) al art. 33 din O.U.G. nr. 80/2013).

O astfel de excepție de la regula plății anticipate este reglementată în prezent de art. 38 din O.U.G. nr. 80/2013 care prevede că *„În situația în care instanța judecătorească investită cu soluționarea unei căi de atac ordinare sau extraordinare constată că în fazele procesuale anterioare taxa judiciară de timbru nu a fost plătită în cuantumul legal, va dispune obligarea părții la plata taxelor judiciare de timbru aferente, dispozitivul hotărârii constituind titlu executoriu.”*

Totodată, se constată că soluția propusă beneficiază de cadru legal și din perspectiva modalității de executare a creanțelor având ca obiect taxele judiciare de timbru, la art. 41 din O.U.G. nr. 80/2013 prevăzându-se că *„(1) Executarea creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru se efectuează prin organele de executare ale unităților administrativ-teritoriale prevăzute la art. 40 alin. (1), potrivit dispozițiilor legale privind executarea creanțelor fiscale și procedurii prevăzute de aceste dispoziții. (2) În cazul persoanelor fizice sau juridice care nu au domiciliul sau reședința ori, după caz sediul în România, executarea*



*creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru se efectuează prin organele de executare ale unităților administrativ-teritoriale prevăzute la art. 40 alin. (2). (3) În vederea executării creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru, instanțele judecătorești vor comunica de îndată hotărârea, care constituie titlu executoriu pentru plata taxei judiciare de timbru, către organele prevăzute la alin. (1) și (2).”*

În continuare, Plenul constată că și soluția reglementării unei taxe de timbru (care să acopere cheltuielile de imprimare/fotocopiere a cererilor și înscrisurilor transmise pe cale electronică) prezintă unele inconveniente având în vedere că, în prezent, sumele provenite din taxele judiciare de timbru revin în integralitate bugetelor locale conform art. 40 din O.U.G. nr. 80/2013. Or, operațiunile de imprimare/fotocopiere a cererilor și înscrisurilor transmise pe cale electronică utilizează resursele materiale și umane ale instanțelor judecătorești, consumabilele (hârtie, toner pentru xerox etc.) fiind achitate din fondurile alocate respectivei instanțe.

Aceste inconveniente ar putea fi înlăturate însă prin modificarea/completarea dispozițiilor actuale ale art. 40, în sensul ca un procent din suma colectată cu titlu de taxe de timbru în contul de venituri al bugetului local să fie virat în contul distinct de venituri al Ministerului Justiției.

De altfel, în forma inițială a O.U.G. nr. 80/2013, la art. 40 alin. (3) se prevedea că „La finele fiecărei zile lucrătoare, unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului virează o cotă de 30% din suma colectată în contul de venituri al bugetului local prevăzut la alin. (1) în ziua respectivă în contul distinct de venituri al bugetului de stat "Taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru", deschis la unitățile Trezoreriei Statului. Ministerul Finanțelor Publice comunică lunar Ministerului Justiției informațiile privind sumele virate în acest cont.”

Aceste dispoziții au fost abrogate prin Legea nr. 177/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, astfel că la acest moment sumele provenite din taxele judiciare de timbru rămân în integralitate la bugetele locale.

Ulterior abrogării dispozițiilor menționate, la nivelul Ministerului Justiției a fost formulată o propunere de revenire la mecanismul anterior, în sensul virării unei cote de 10% din suma colectată din plata taxelor judiciare de timbru, în contul distinct de venituri al Ministerului Justiției, pentru a putea fi utilizată pentru buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public, în funcție de nevoile concrete ale instanțelor judecătorești, respectiv completarea art. 40 cu trei noi alineate, astfel:

*„Art. 40 - (1) Taxele judiciare de timbru se plătesc de debitorul taxei în numerar, prin virament sau în sistem on-line, într-un cont distinct de venituri al bugetului local "Taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru", al unității administrativ teritoriale în care persoana fizică are domiciliul sau reședința ori, după caz, în care persoana juridică are sediul social. Costurile operațiunilor de transfer al sumelor datorate ca taxă judiciară de timbru sunt în sarcina debitorului taxei.*

*(2) Dacă persoana care datorează taxa judiciară de timbru nu are nici domiciliul, nici reședința ori, după caz, sediul în România, taxa judiciară de timbru se plătește în contul bugetului local al unității administrativ teritoriale în care se află sediul instanței la care se introduce acțiunea sau cererea.*

*(3) La finele fiecărei zile lucrătoare, unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului virează, prin derogare de la prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la alte dispoziții legale, o cotă de 10% din suma colectată în ziua respectivă în contul de venituri al bugetului local prevăzut la alin. (1), în contul distinct de venituri al Ministerului Justiției.*

*(4) Cota prevăzută la alin. (3) este utilizată pentru buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public, în funcție de nevoile concrete ale instanțelor judecătorești.*

*(5) Categoriile de cheltuieli cu bunuri și servicii și categoriile de cheltuieli de investiții care se finanțează din sumele prevăzute la alin. (3) se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.”*

Această propunere a fost analizată la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul unei lucrări privind modificarea de ansamblu a O.U.G. nr. 80/2013, când au fost consultate și instanțele judecătorești pentru transmiterea eventualelor propuneri de modificare.

Cu acea ocazie, Comisia nr. 1 Judecători - „Legislație și cooperare interinstituțională” a propus soluția achitării taxelor judiciare de timbru într-un cont unic la nivel național și virarea unei cote de 50% din suma colectată în ziua respectivă în contul de venituri al bugetului de stat în contul distinct de venituri al Ministerului Justiției.

Plenul reține că virarea unui procent din sumele achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru în contul distinct de venituri al Ministerului Justiției asigură o bună organizare și administrare a justiției ca serviciu public, cât timp nevoile concrete ale instanțelor judecătorești, altele decât cele referitoare la cheltuielile de personal, sunt gestionate de Ministerul Justiției, ministrul justiției având calitatea de ordonator principal de credite.



Pentru aceste motive, Plenul apreciază necesară modificarea și completarea O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, sens în care formulează următoarea propunere:

**1. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 9 - (1) Următoarele cereri formulate în cursul procesului sau în legătură cu un proces se taxează astfel:

a) cereri de recuzare în materie civilă - pentru fiecare participant la proces - pentru care se solicită recuzarea - 100 lei;

b) cereri de strămutare în materie civilă - 100 lei;

c) cereri de repunere în termen - 20 lei;

d) cereri de perimare - 20 lei;

e) cereri de reexaminare împotriva încheierii prin care au fost stabilite amenzile judiciare și despăgubirile potrivit art. 190 din Codul de procedură civilă - 20 lei;

f) cereri de reexaminare împotriva încheierii de anulare a cererii de chemare în judecată, formulate potrivit art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă - 20 lei;

g) cereri pentru repunerea pe rol, când suspendarea judecării se datorează părților - 50% din taxa judiciară de timbru pentru cererea sau acțiunea a cărei judecare a fost suspendată;

h) cereri pentru refacerea înscrisurilor și a hotărârilor dispărute - 50 lei;

i) cereri pentru eliberarea de copii simple de pe înscrisurile aflate la dosar, atunci când sunt efectuate de către instanță - 0,20 lei/pagină;

j) cereri pentru legalizarea de copii de pe înscrisurile aflate la dosar, pentru fiecare exemplar de copie - 1 leu/pagină;

k) cereri pentru eliberarea oricăror altor certificate prin care se atestă fapte sau situații rezultate din evidențele instanțelor de judecată ori cu privire la dosarele aflate în arhiva acestora - 1 leu/pagină;

l) cereri pentru eliberarea de către instanțele judecătorești de copii de pe hotărârile judecătorești, cu mențiunea că sunt definitive, se taxează cu 5 lei pentru fiecare exemplar de copie.

**(2) Pentru copiile de pe cereri, alte acte procesuale ori înscrisuri efectuate din oficiu de către instanță, în condițiile art. 149 alin. (3) și (4) și art. 150 alin. (5) din Codul de procedură civilă, se datorează o taxă judiciară de timbru de ...lei/pagină.”**

**2. La articolul 33, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (3) și (4), cu următorul cuprins:**



„(3) *Cuantumul taxei judiciare de timbru prevăzute la art. 9 alin. (2) se stabilește de instanță prin rezoluția de regularizare a cererii de chemare în judecată, prin rezoluția de fixare a primului termen de judecată ori prin încheierea de ședință, după caz, iar obligația de achitare a taxei judiciare de timbru se aduce la cunoștința părților prin citarea cu această mențiune.*

(4) *În situația în care instanța constată că taxa judiciară de timbru prevăzută la art. 9 alin. (2) nu a fost plătită, va dispune obligarea părții la plata taxei judiciare de timbru prin hotărâre, dispozitivul acesteia constituind titlu executoriu.”*

### **3. La articolul 40 alineatele (1), și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

(1) *Taxele judiciare de timbru se plătesc de debitorul taxei, în numerar, prin virament bancar sau printr-un sistem electronic de plată la distanță/online, într-un cont distinct de venituri al **bugetului de stat, unic la nivel național**. Costurile operațiunilor de transfer, al sumelor datorate ca taxă judiciară de timbru sunt în sarcina debitorului taxei.*

(2) *Ministerul Finanțelor Publice în colaborare cu Ministerul Justiției creează și implementează platforma națională pentru plata în sistem on-line, cu ajutorul cardurilor bancare, a taxelor judiciare de timbru.*

**La articolul 40, după alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alineatele (4), (5) și (6), cu următorul cuprins:**

„(4) *La finele fiecărei zile lucrătoare, unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului virează, prin derogare de la prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la alte dispoziții legale, o cotă de 50% din suma colectată în ziua respectivă în contul de venituri al bugetului de stat prevăzut la alin. (1), în contul distinct de venituri al Ministerului Justiției.*

(5) *Cota prevăzută la alin. (4), este utilizată pentru buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public, în funcție de nevoile concrete ale instanțelor judecătorești.*

(6) *Categoriile de cheltuieli cu bunuri și servicii și categoriile de cheltuieli de investiții care se finanțează din sumele prevăzute la alin. (4) se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.”*

Fată de toate considerentele expuse anterior, în temeiul dispozițiilor art. 39 alin. (5) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,



## PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE:

**Art. 1** - Sesează ministrul justiției cu propunerea de modificare a O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

**Art. 2** - Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Justiției, potrivit legii.

Dată în București, la data de 5 decembrie 2024.

**Judecător Denisa-Angelica STĂNIȘOR,**  
**Președintele Consiliului Superior al Magistraturii**

